

Bune practici de prevenire a riscurilor pentru tinerii lucrători – Rezumat al unui raport ⁽¹⁾

Introducere

Tinerii sunt cel mai frecvent expuși riscului de vătămare la locul de muncă din cauze multiple, printre care lipsa de experiență și maturitate, lipsa conștientizării riscurilor și a competențelor, precum și formarea insuficientă; uneori nu își cunosc drepturile și nici responsabilitățile angajatorilor cu privire la securitate și sănătate; uneori ezită să vorbească deschis despre probleme și doresc să fie pe placul noului angajator. De aceea, tinerii trebuie plasați în locuri de muncă sigure și potrivite, care să fie compatibile cu competențele și capacitățile lor fizice și psihice și trebuie să li se ofere instruire și supraveghere corespunzătoare.

Totuși, majoritatea riscurilor privind securitatea și sănătatea la locul de muncă (SSM) pot fi prevenite, atât pentru lucrătorii tineri, cât și pentru cei vârstnici, prin aplicarea principiilor de evaluare a riscurilor și prin aplicarea măsurilor de prevenire necesare. În plus, prin menținerea securității lucrătorilor tineri și printr-o instruire și educare corespunzătoare, angajatorii pot beneficia de energia și motivația lor, promovând în același timp cultura de prevenire. Pentru a sprijini schimbul de informații privind cele mai bune practici, Agenția a realizat un raport despre bunele practici de prevenire a riscurilor pentru lucrătorii tineri.

0 strategii pentru protecția tinerilor lucrători

În figura 1 se prezintă un model de SSM pentru lucrătorii tineri, bazată pe o strategie bilaterală pentru combaterea riscurilor profesionale la care sunt expuși. Trebuie promovată cultura de prevenire în rândul noilor membri dar, de asemenea, la toate nivelurile de educație. Alături de măsurile de reglementare pentru îmbunătățirea activităților și a locurilor de muncă, statele membre pregătesc și aplică practici și politici educaționale în vederea integrării educației privind riscurile și a SSM în învățământ și formarea profesională.

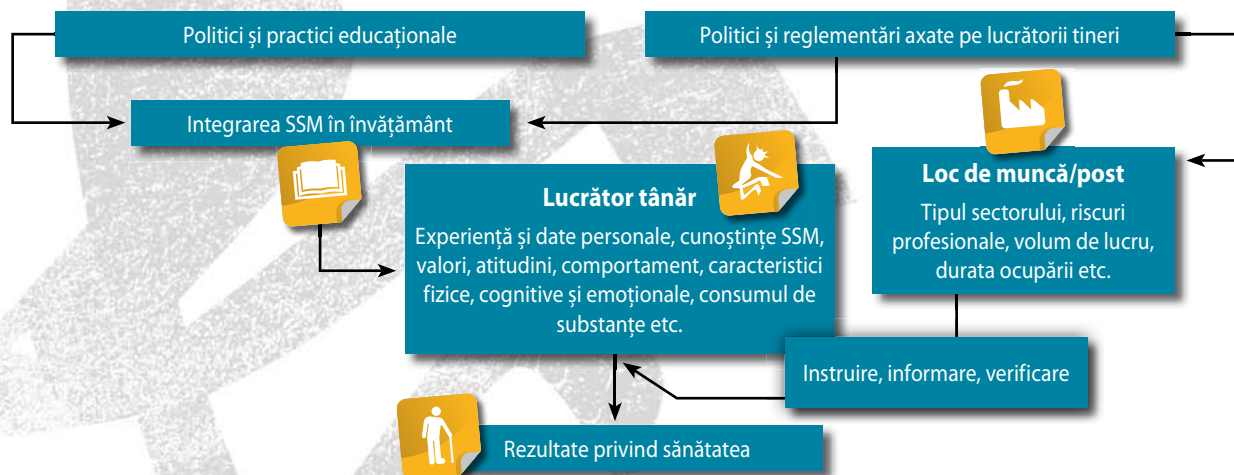
Acțiuni la nivelul politicilor și programelor

Prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale în rândul lucrătorilor tineri pornește de la nivelul politicilor, care includ legislație, programe și campanii de sprijin. Legislația națională și europeană ⁽²⁾ obligă angajatorii să acorde o atenție deosebită minorilor și lucrătorilor tineri și subliniază importanța creării unei culturi a securității în muncă; aceasta constituie un bun punct de plecare pentru reducerea riscurilor privind SSM la care sunt expuși lucrătorii tineri.

Există deja multe programe și campanii inovatoare în ceea ce privește securitatea lucrătorilor tineri. Aceste programe ar trebui să vizeze o colaborare mai strânsă cu sectoarele de activitate și întreprinderile, în

Figura 1: Model de SSM pentru lucrătorii tineri

(1) „Prevenirea riscurilor pentru tinerii lucrători: politici, programe și practici de la locurile de muncă”: <http://osha.europa.eu/publications/reports/TE3008760ENC/view>

(2) Directiva 94/33/CE a Consiliului se aplică lucrătorilor cu vârsta sub 18 ani.

vederea unei implementări mai eficiente a soluțiilor inovatoare la nivelul locului de muncă. Este important, de asemenea, să se transmită companiilor mesajul că angajații sănătoși și informați reprezintă cea mai importantă investiție a lor pentru viitor. Statele membre trebuie să se asigure că programele și campaniile SSM din sectoarele cu un nivel ridicat de forță de muncă tânără, precum saloanele de cofură și centrele de apel, integrează dimensiunea tinerilor.

lecții învățate din intervențiile și formarea profesională la locul de muncă

Raportul prezintă exemple de acțiuni eficiente vizând prevenirea riscurilor pentru lucrătorii tineri. Multe dintre aceste exemple sunt inițiative din domeniul formării și al asigurării îndrumării și este important să se sublinieze faptul că această formare are loc în cadrul organizațiilor care au un bun sistem de management al SSM pentru prevenirea expunerii lucrătorilor tineri la riscuri. Formarea este doar o parte a sistemului lor de management al SSM.

Implicarea în proiect a altor categorii de personal de la locul de muncă, precum și colaborarea cu alte părți interesate cum sunt instituții de învățământ, inspectorii de muncă și sindicate, sunt considerate esențiale. Studiile de caz de la locul de muncă indică și o posibilă recuperare a investiției în lucrătorii tineri; formarea în domeniul SSM nu îi dezvoltă numai pe lucrătorii tineri, ci poate să dezvolte și percepția asupra riscurilor SSM în rândul întregii forțe de muncă.

Factori de succes în formare

Exemplele de formare examinate în acest raport prezintă o serie de factori de succes comuni, printre care:

- integrarea dimensiunii tinerilor în toate acțiunile de prevenire;
- angajamentul conducerii de a lua măsuri de SSM pentru protecția lucrătorilor tineri;
- asigurarea unei formări la locul de muncă, în contextul managementului SSM, pentru a preveni riscurile profesionale și garantarea realizării numai a sarcinilor de muncă în conformitate cu capacitatea fizică și psihică a tinerilor, sub supraveghere corespunzătoare. Doar formarea, fără alte măsuri, nu este suficientă pentru reducerea riscurilor;
- bazarea acțiunilor și a intervențiilor pe evaluarea riscurilor, și asigurarea aplicării, monitorizării și revizuirii măsurilor de prevenire;
- asigurarea formării, în contextul implementării măsurilor de realizare a unui mediu de muncă sigur și sănătos pentru lucrătorii tineri, oferindu-le locuri de muncă adecvate vârstei, competențelor și experienței, și asigurându-le o supraveghere adecvată;
- consultarea și participarea activă a lucrătorilor tineri;
- importanța învățării din experiențele de integrare a SSM în învățământ, deoarece recomandările privind predarea efectivă a SSM în învățământ sunt valabile, de asemenea, pentru locul de muncă, precum:
 - definirea clară a obiectivelor de învățare, orientate către dezvoltarea competențelor;
 - asigurarea unui echilibru între teorie și practică;
 - utilizarea unor metode și resurse de predare adecvate;
 - formarea supraveghetorilor, mentorilor și formatorilor privind SSM și rolul lor;
 - integrarea SSM în cadrul unei alte formări inițiale;

- dezvoltarea de parteneriate – la nivelul locului de muncă, aceasta include parteneriatele cu agențiile de muncă temporară;
- acoperirea locurilor de muncă pentru „femei” și „bărbați”;
- asigurarea unei legături strânse cu viața profesională;
- eficiența recurgerii la colegi pentru rolul de mentor, inclusiv la lucrătorii tineri cu mai multă experiență și la lucrătorii mai în vârstă cu experiență. Această abordare asigură o experiență pozitivă atât pentru colegii noi, cât și pentru cei mai în vârstă;
- utilizarea unor metode de învățare participative și active, de exemplu prin care tinerii învață să recunoască pericolele și să analizeze și să rezolve probleme de muncă reale și, pe cât posibil, la locuri de muncă reale;
- utilizarea de imagini video sau a metodelor bazate pe realitate virtuală, în cazurile în care accesul la locurile de muncă reale nu este posibil sau pentru a demonstra situații cu nivel mare de risc;
- utilizarea concursurilor sau a altor forme de recunoaștere pentru a motiva implicarea în proiectele SSM sau demonstrarea cunoștințelor privind SSM;
- introducerea rezultatelor unei astfel de activități de studiu în procesul real de evaluare și prevenire a riscurilor la locul de muncă. Acest exercițiu este interesant pentru tineri și valoros pentru angajatori;
- asocierea formării cu obținerea unei diplome recunoscute sau a altor forme de realizare profesională, pe care tinerii instruiți o pot adăuga la CV-ul lor, mărindu-le astfel șansele de angajare;
- pentru programe, adoptarea unei abordări globale, asociind activități din școli și instituții de formare ca suport pentru îmbunătățirea prevenirii în întreprinderi;
- integrarea SSM în modul de realizare corectă a sarcinii de muncă – la locul de muncă și în formarea profesională;
- integrarea pregătirii și dezvoltării competențelor privind SSM în formarea și dezvoltarea pe tot parcursul vieții. Prin lege, SSM nu trebuie să se limiteze la a fi doar o formare care se realizează numai la începutul carierei.

De la politici la practică

Ucenicii reproiectează materialele de instruire în SSM (SPAR)

Lațul de distribuție a profitat de campania Team4Kids organizată de Inspekția Muncii din Austria. Ucenicii SPAR, personalul lor privind SSM și Inspekția Muncii au lucrat împreună pentru a dezvolta programul de evaluare a locurilor de muncă, utilizând rezultatele propriilor inspecții ale ucenicilor. Ulterior, acești ucenici au instruit ucenici mai noi cu privire la SSM, transmitându-le cunoștințele și experiența dobândite pe parcursul proiectului.

Motivarea tinerilor lucrători pentru a lua măsuri în vederea îmbunătățirii securității și sănătății lor la locul de muncă (DaimlerChrysler)

Tinerilor ucenici li s-au dat probleme reale de securitate și sănătate la locul de muncă și li s-a cerut să găsească soluții posibile și practice la acestea. După aprobarea din partea conducerii, rezultatele studiului au fost implementate cu ajutorul experților. Tinerii lucrători au dobândit competențe în luarea deciziilor și în proiectarea produsului și au fost foarte motivați să abordeze probleme de securitate și sănătate în muncă.

Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao

Tel. (+ 34) 94 479 43 60, fax (+ 34) 94 479 43 83

E-mail: information@osha.europa.eu

© Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă. Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei. Printed in Belgium, 2008